RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

nr. 70.166 van 11 december 1997
in de zaak A. 44.038/VII-10.005.

In zake : de n.v. AUTOGAS,
die woonplaats kiest bij
Advocaat E. GREEVE,
kantoor houdende te ANTWERPEN-WILRIJK,
Laarstraat 16 C

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering,
dat woonplaats kiest bij
Advocaten H. GEYSKENS, A. VANDEURZEN en C. COOMANS,
kantoor houdende te BERINGEN,
Scheigoorstraat 5.

D E R A A D V A N S T A T E, VIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat de n.v. AUTOGAS op 22 maart 1991 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van de beslissing van de Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting van 14 november 1990 waarbij haar beroep tegen het weigeringsbesluit van de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen van 16 maart 1989 wordt verworpen en haar een vergunning wordt geweigerd voor de uitbating van een benzinestation gelegen te Turnhout in de Stationsstraat nr. 7, omvattende opslagplaatsen voor 45.000 l. benzine en 15.000 l. diesel in ingegraven houders met bijhorende verdelingspompen en 1 luchtcompressor (ca. 0,37KW);

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Eerste Auditeur G. JACOBS;

Gelet op de beschikking van 16 februari 1996 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de regelmatig gewisselde laatste memories;

Gelet op de beschikking van 23 september 1997 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 13 november 1997;

Gehoord het verslag van Kamervoorzitter M.-R. BRACKE;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat E. GREEVE, die verschijnt voor de verzoekende partij, en van Advocaat W. MERTENS die, loco Advocaten H. GEYSKENS, A. VANDEURZEN en C. COOMANS, verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het advies van Auditeur E. LANCKSWEERDT;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Overwegende dat de gegevens van de zaak als volgt kunnen worden samengevat :

1.1. Nadat de verzoekende partij een vergunnings-aanvraag had ingediend voor het verder in bedrijf houden en uitbreiden te Turnhout, Stationsstraat 7, van een dienststation -toegerust met opslagplaatsen voor 45.000 l benzine en 15.000 l diesel in ingegraven houders met bijhorende verdelingspompen en 1 luchtcompressor van ca. 0,37 kW- worden tijdens het

onderzoek de commodo et incommodo 7 bezwaarschriften ingediend.

1.2. Op 16 maart 1989 weigert de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen de gevraagde exploitatievergunning op grond van volgende overwegingen :

> "Overwegende dat de inrichting gelegen is aan de buitenzijde van een zeer scherpe en onoverzichtelijke bocht; dat deze inplantingsplaats verkeerstechnisch ongunstig gelegen is langsheen een drukke verkeersstraat; dat de ligging van de inrichting voor het oprijden ervan vanuit zuidelijke richting moeilijk en in ieder geval gevaarlijk zou zijn;
> Overwegende dat de reeds moeilijke verkeerssituatie zou verergerd worden, wat het risico op verkeersongelukken zou vergroten; dat het verhoogde risico op verkeersongelukken op zichzelf een te groot veiligheidsrisico met zich mee zou brengen (brand- en explosiegevaar)".

1.3. Tegen die weigeringsbeslissing tekent de verzoekende partij op 21 april 1989 beroep aan.

1.4. Op 31 oktober 1989 brengt het hoofdbestuur voor ruimtelijke ordening een ongunstig advies uit omdat de "inrichting uit stedebouwkundig oogpunt niet verenigbaar (zou zijn) met de onmiddellijke omgeving"; gesteld wordt :

> "Volgens het gewestplan Turnhout (KB 30.09.1977) is de inrichting gelegen in een woongebied. Voor de plaats in kwestie bestaat geen goedgekeurd gemeentelijk plan van aanleg. Gelet op de geringe perceeldiepte en -oppervlakte, gelet op de situering in een bocht van de Stationstraat en de nabijheid van de aanpalende rijbebouwing, ontstaat een toestand die op vlak van bereikbaarheid en veilige werking ontoelaatbaar blijkt".

Op 25 juli 1990 brengt het hoofdbestuur voor leefmilieu eveneens een ongunstig advies uit. Dat advies luidt als volgt :

"1) Het beroep heeft betrekking op de hermachtiging en de uitbreiding van een dienststation voor motorvoertuigen.

2) Het dienststation omvat ingegraven brandstofreservoirs met bijbehorend pompeneiland. De inrichting heeft een perceeloppervlakte van ca. 550 m^2. De grootste diepte ten opzichte van de rand van het voetpad bedraagt 11,5 m.

3) De inrichting is gelegen in een bocht van de Stationstraat, een straat met een zeer druk plaatselijk verkeer. Zij paalt rechtstreeks aan gronden van de Maatschappij der Belgische Spoorwegen en aan een huizenrij. Het aantal woningen en handelshuizen binnen een straal van 50 meter bedraagt ongeveer 35.

4-5) Gelet op de beperkte beschikbare ruimte is de exploitatie van deze inrichting niet zonder risico's voor de omgeving en het leefmilieu, reuk- en lawaaihinder in de onmiddellijke omgeving, brandgevaar inherent aan een brandstofverdeelstation en hinder voor de voetgangers door aan afrijdende wagens.
Mede door deze beperkte oppervlakte kan de exploitant niet de nodige veiligheid voor de omwonende en de voorbijgangers verzekeren.

6) Omwille van het voorgaande worden de argumenten van de beroeper ongegrond geacht.

7) De inrichting is gelegen in een bocht van een zeer drukke straat en beschikt over onvoldoende ruimte om de risico's voor de omgeving en het leefmilieu, inherent aan de exploitatie, in voldoende mate te kunnen beperken. Er wordt derhalve voorgesteld het beroepen besluit te bevestigen".

1.5. Op 14 november 1990 neemt de Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting de bestreden beslissing, houdende de verwerping van het beroep van de verzoekende partij;

2.1. Overwegende dat de verwerende partij opwerpt dat het beroep onontvankelijk is, daar het niet werd ingesteld door de raad van bestuur van de verzoekende partij;

2.2. Overwegende dat de verzoekende partij in haar memorie van wederantwoord verwijst naar artikel 54 van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen en naar haar statuten, waaruit blijkt dat René VERHOEVEN, gedelegeerd bestuurder, de bevoegdheid had om de vennootschap in rechte te vertegenwoordigen;

2.3. Overwegende dat luidens artikel 54, 4° lid, van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen de statuten aan één of meer bestuurders de bevoegdheid kunnen verlenen om alleen of gezamenlijk de vennootschap in en buiten rechte te vertegenwoordigen; dat in artikel 4 van de in de bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 23 juni 1990 gepubliceerde statuten van de verzoekende partij is bepaald dat de vennootschap ten aanzien van derden rechtsgeldig wordt verbonden door een gedelegeerd bestuurder, hiertoe door de raad van bestuur aangeduid, en die alleen optreedt; dat blijkens dezelfde statuten tot gedelegeerd bestuurder is benoemd René VERHOEVEN, die de beslissing heeft genomen om het onderhavig annulatieberoep in te stellen; dat dienvolgens de exceptie van niet-ontvankelijkheid niet opgaat;

3.1. Overwegende dat de verzoekende partij in een eerste middel de schending van de motiveringsplicht aanvoert; dat zij de motieven van de bestreden beslissing als volgt bekritiseert :

> "In feite zijn de gronden waarop de vergunning van verzoekster wordt afgewezen :
> - de ligging, in een bocht
> - van een zeer drukke Stationsstraat,
> - die omwille van haar beperkte beschikbare oppervlakte en diepte teveel risico's inhoudt voor reuk- en lawaaihinder en brandgevaar
> - in de onmiddellijke omgeving waarin 35 woningen liggen binnen een straal van 50 meter.
>
> De gevraagde vergunning is op de eerste plaats niet gelegen in een bocht. Aanvankelijk werd zelfs gesproken over een zeer scherpe onoverzichtelijke bocht.
>
> Integendeel gaat het om een bocht van 115° waar ingevolge de configuratie in de omgeving een maximale snelheid van ongeveer 40 km/uur kan gehaald worden.
>
> Uit een onderzoek ter plaatse is gebleken dat een voertuig komende van de Merodelei en rijdende in de richting van het geplande benzinestation van verzoekster, met de bedoeling naar daar af te draaien, in het slechtste geval bij het afdraaien vanaf 55 meter een voertuig kan zien aankomen dat uit de tegenovergestelde richting komt. Bij een snelheid van 35 km/uur legt dat voertuig een afstand van 9,72 m/sec af. In een situatie waarin men slechts op

30 % van de remkapaciteit van het voertuig beroep zou kunnen doen, heeft het, met slechts gebruik van dat percentage van zijn remkapaciteit, slechts een remafstand nodig van 16,5 meter. Bij een gebruik van 50 % van zijn remkapaciteit wordt die afstand slechts 10 meter. Bij 80 % van de remkapaciteit wordt het 6 meter en bij gebruik van de volledige remkapaciteit is het slechts 5 meter.

Ter hoogte van het geplande station is de Stationsstraat over de volle breedte berijdbaar en niet onderhevig aan beurtelings parkeren. De voorbije 30 jaar tijdens dewelke het voormalige station werd uitgebaat, heeft zich niet één ongeval voorgedaan ter hoogte van of ingevolge de vestiging van het voorheen aldaar uitgebate station waardoor zou kunnen worden aangetoond dat het verkeerstechnisch om een gevaarlijke inplanting zou gaan.

Het is bovendien zo dat het een algemeen vaststaand gebruik is om zich quasi nooit te gaan bevoorraden aan een benzineservicestation dat gelegen is aan zijn linkerzijde, gekeken in de rijrichting, doch normalerwijze steeds aan de rechterzijde. Gekeken in die rijrichting is het station gelegen voorbij de bocht en is er geen enkel verkeerstechnisch probleem meer.

Ten tweede wordt in het gewraakte besluit voorgehouden dat de Stationsstraat een zeer drukke straat zou zijn. Desbetreffend dient te worden opgemerkt dat er hoofdzakelijk een relatief grote drukte is van verkeer dat de stad langs de Merodelei in de richting van de Warandestraat langs de Stationsstraat binnenrijdt, doch dat er slechts uitzonderlijk aanschuivend of stilstaand verkeer is ter hoogte van dit benzinestation in de richting van de Warandestraat, en niet in de andere richting. Dat voorgehouden element wordt trouwens in geen enkel advies bewezen. Het gaat hier trouwens niet om een belangrijke invalsweg van de stad. De grote invalsweg van daaruit is de Merodelei. Bovendien is, in de richting van de Warandestraat, teneinde het verloop van het verkeer in die richting nog vlotter te laten verlopen, thans een verbreding van de weg, met mogelijkheid tot voorsortering, met een bijkomend baanvak in volle uitvoering.

Wel kan de Stationsstraat aanzien worden als een niet onbelangrijke uitvalsweg voor de stad Turnhout. Evenwel is er ook in die uitvalsrichting nooit aanschuivend verkeer. De drukte is derhalve zonder de minste twijfel overroepen.

Een derde aangehaalde element is een beperkte beschikbare oppervlakte, in diepte, voor de uitbating.

Dat element is totaal onbegrijpelijk in het licht van andere vergunningen. Verzoekster herneemt dit element trouwens in het tweede middel hierna. De oppervlakte waarop verzoekster de uitbating heeft aangevraagd is aanzienlijk belangrijker (minimaal het

15-voudige) dan die van bij voorbeeld de uitbating die nog werd toegestaan, zowel met bouwvergunning als met uitbatingsvergunning, op de hoek van de Merodelei en de Spoorweglaan op ongeveer 250 meter van deze vestiging waarvoor de aanvraag werd afgewezen. In dat andere nog recent vergunde tankstation staan de pompen slechts op 1.90 meter van de rooilijn zodat de tankende voertuigen altijd gedeeltelijk op het voetpad moeten staan. Het is gelegen onder een appartementsgebouw dat deel uitmaakt van een rijbebouwing.

Het is gelegen op een hoek van twee belangrijke straten en aan een spoorwegovergang. De bushalte van de buurtspoorwegen bevindt zich op de uitrit van dat benzineservicestation. Die aanvraag is vergund. Die van verzoekster werd afgewezen !

Indien men verzoekster bovendien zou hebben gehoord in het kader van de behandeling van het hoger beroep, zoals zij nochtans zeer uitdrukkelijk in haar verzoekschrift had gevraagd, zou zij in de mogelijkheid zijn geweest om het bewijs te leveren dat naar aanleiding van de motivering tot weigering onder meer op het argument van de beperkte beschikbare oppervlakte en diepte, verzoekster onmiddellijk bijkomende onderhandelingen had aangeknoopt met de N.M.B.S. en van deze administratie een belangrijk bijkomend terrein in concessie heeft genomen waardoor het oorspronkelijke terrein met ongeveer 75 % is vergroot geworden.

De uitbating is volledig in open terrein gelegen zodat men niet kan inzien hoe aldaar reuk- en lawaaihinder zich kan voordoen. In de vroegere vergunning was een LPG-installatie voorzien die thans niet meer wordt aangevraagd zodat ook het brand- en ontploffingsgevaar zeer sterk is gereduceerd terwijl alle tanks in de ondergrond worden aangelegd.

Last but not least wordt gesteld dat er 35 woningen binnen een straal van 50 meter van de geplande vestiging zijn gelegen daar waar zulks hooguit om 20 woningen kan gaan. In de reeds eerder geciteerde recente uitbatingsvergunning is het aantal een veelvoud daarvan. Het is gelegen in een rijbebouwing. Nochtans is aldaar wel vergund.

Bij de behandeling van de bouwvergunning is evenwel bovendien gebleken dat de vergunning niet geweigerd werd omwille van veiligheidsredenen vanuit verkeerstechnisch oogpunt noch vanuit het oogpunt tot bescherming van de onmiddellijke omgeving, doch wel omdat de stad Turnhout in die onmiddellijke omgeving andere stedebouwkundige opties wenst te nemen in het kader waarvan de uitbating die door verzoekster wordt aangevraagd volgens haar niet strookt.

De Stad schijnt plannen te hebben om op het voormalig goederenstation van de N.M.B.S. in de toekomst een busstation aan te leggen. Daartoe zou een bestaande goederenloods moeten afgebroken worden.

Niets wijst evenwel op een onverenigbaarheid tussen dat plan en de verdere uitbatingsplannen van verzoekster.

De drogredenen die in de voorafgaande adviezen en besluiten zijn genomen stemmen niet overeen met de werkelijkheid. De redenen tot weigering die werden aangehaald in het besluit van de Deputatie werden door verzoekster zeer duidelijk in haar beroepschrift bij de Minister weerlegd en worden in het weigeringsbesluit van de Minister niet weerlegd. Er is derhalve duidelijk een gebrek aan motivatie waardoor machtsafwending en zelfs machtsoverschrijding. Zulks is des te meer waar nu blijkt dat de feiten die worden aangehaald ter ondersteuning van de afwijzing, materieel onjuist blijken te zijn";

3.2. Overwegende dat de verwerende partij antwoordt :

"Volgens uw vaste rechtspraak volstaat het, dat een beslissing in niet-betwiste zaken op zichzelf genomen voldoende gemotiveerd is, zonder dat bovendien geantwoord moet worden op de argumenten die worden aangevoerd door bij de beslissing betrokken personen.

Het bestreden besluit is uitdrukkelijk gemotiveerd door de verwijzing naar de ligging, de reële exploitatiediepte, de daaruit volgende verkeerstechnische problemen, de risico's voor de onmiddellijke bebouwde omgeving.

Deze motivering vindt steun in de adviezen en verslagen en beantwoordt aan de feiten.

De beslissing is aldus naar genoegen van recht gemotiveerd en steunt op de rechtens vereiste feitelijke grondslag.

Zelfs al zouden er maar 20, en niet 35 woningen liggen binnen een straal van 50 meter, dan nog zou dit een detail zijn dat geen determinerende invloed op de bestreden beslissing heeft gehad, daar het evident is dat ook 20 woningen, zoals verzoekster toegeeft, een voldoende groot aantal zijn om als factor van beslissing te wegen.

De overwegingen van verzoekster i.v.m. wie wel en wie niet van haar installaties gebruik maakt, zijn zuiver speculatief en niet ter zake dienend : voor de tegenpartij is het voldoende, dat de mogelijkheid bestaat - die verzoekster niet ontkent - dat er auto's uit de 'verkeerde' rijrichting komen op haar terrein, en dat in de 'verkeerde' richting verlaten, om te kunnen besluiten tot een verkeersonveilige situatie.

Verzoekster beweert wel dat zich geen ongevallen hebben voorgedaan, maar dit wordt tegengesproken door het bezwaarschrift van advokaat VAN DEUN.

> En bovendien is het de taak van de tegenpartij, rekening te houden met de toekomstige kans op ernstige ongevallen, mede gelet op de steeds toenemende verkeersdrukte";

3.3. Overwegende dat de verzoekende partij repliceert dat haar overwegingen in verband met de gebruikers van het benzinestation niet "zuiver speculatief" zijn, doch gebaseerd op een dertig jaar durende ervaring en op een algemeen gekend gedragspatroon, dat het bezwaarschrift van Advocaat VAN DEUN haar niet bekend is en dat het niet volstaat in een gebeurlijk bezwaarschrift iets te poneren, zonder daartoe enig bewijs te verschaffen, hetgeen nochtans mogelijk is;

3.4. Overwegende dat met haar laatste memorie de verwerende partij twee kadastrale plannen van de omgeving van het bedrijf van de verzoekende partij neerlegt, alsook een kadastrale lijst met aanduiding van de woningen gelegen binnen een straal van 50 meter van het bedrijf;

3.4.1. Overwegende dat de bestreden weigeringsbeslissing is gestoeld op volgende motieven :

> "Overwegende dat omwille van haar ligging in een bocht van de zeer drukke stationsstraat en omwille van haar beperkte beschikbare oppervlakte en diepte, de exploitatie van deze inrichting teveel risico's inhoudt voor reuk- en lawaaihinder en brandgevaar in de onmiddellijke omgeving; dat er immers 35 woningen liggen binnen een straal van 50 meter";

3.4.2. Overwegende dat de verzoekende partij zelf toegeeft dat de inrichting is gelegen in een bocht, alwaar zij stelt dat het "integendeel gaat om een bocht van 115° waar ingevolge de configuratie in de omgeving een maximale snelheid van ongeveer 40 km/uur kan gehaald worden"; dat het motief feitelijk juist blijkt te zijn;

3.4.3. Overwegende dat de verwerende partij, wat de Stationsstraat betreft, doet gelden "dat er hoofdzakelijk een relatief grote drukte is van verkeer dat de stad langs de Merodelei in de richting van de Warandestraat langs de Stationsstraat binnenrijdt, doch dat er slechts uitzonderlijk aanschuivend of stilstaand verkeer is ter hoogte van dit benzinestation in de richting van de Warandestraat"; dat de verzoekende partij daarmede het in de beslissing beweerde dat de Stationsstraat een zeer drukke straat zou zijn, niet genoegzaam weerlegt;

3.4.4. Overwegende dat de verzoekende partij niet betwist dat blijkens de door haar ingediende aanvraag de inrichting een perceelsoppervlakte van ongeveer 550 m^2 heeft en dat de grootste diepte ten opzichte van de rand van het voetpad 11,5 m bedraagt, zoals in het advies van het hoofdbestuur van leefmilieu is gesteld; dat het bestreden besluit dan ook terecht stelt dat de beschikbare oppervlakte en diepte voor de uitbating beperkt is; dat de verwijzing naar de oppervlakte van een ander benzinestation te Turnhout aan die vaststelling geen afbreuk vermag te doen; dat overigens het desbetreffend betoog van de verzoekende partij aangaande dat benzinestation samenvalt met en hoort bij het tweede middel waarin de schending van het gelijkheidsbeginsel wordt aangevoerd; dat, voorts, de verwerende partij niet ten euvel kan worden geduid dat zij bij het onderzoek van de vergunningsaanvraag van de verzoekende partij geen rekening heeft gehouden met het gegeven dat de verzoekende partij na het indienen van haar aanvraag en na het instellen van haar beroep, onderhandelingen heeft aangeknoopt met de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen en een bijkomend terrein in concessie heeft genomen;

3.4.5. Overwegende dat de verzoekende partij in haar verzoekschrift het in het besluit vooropgesteld

gegeven betwist dat binnen een straal van 50 meter van de geplande vestiging 35 woningen zijn gelegen; dat zij doet gelden dat "het hooguit om 20 woningen kan gaan"; dat de verwerende partij in haar memorie van antwoord het door de verzoekende partij vooropgesteld aantal woningen niet betwist, er van uitgaande dat ook reeds de aanwezigheid van 20 woningen tot hetzelfde besluit zou hebben geleid; dat evenwel nadat in het auditoraatsverslag er werd van uitgegaan dat de bewering van de verzoekende partij wegens niet betwisting ervan door de verwerende partij als juist diende te worden aangenomen en er werd van uitgegaan dat het vooropgesteld aantal woningen binnen een straal van 50 meter een doorslaggevend element vormde bij de beoordeling van de risico's van reuk- en lawaaihinder en voor brandgevaar in de onmiddellijke omgeving, de verwerende partij samen met haar laatste memorie twee kadastrale plannen van de omgeving van het bedrijf en een kadastrale lijst met aanduiding van de woningen binnen een straal van 50 m neerlegt; dat uit die stukken kan worden afgeleid dat het aantal woningen in de onmiddellijke omgeving eerder kan worden geschat op 35 dan op 20; dat dan ook ter zijde kan worden gelaten het betoog van de verwerende partij dat de aanwezigheid van 20 woningen ook tot hetzelfde besluit zou hebben geleid;

3.4.6. Overwegende dat uit voorgaande overwegingen blijkt dat de overheid haar beoordeling heeft gesteund op feitelijk juiste motieven; dat de overige kritiek van de verzoekende partij de feitelijke appreciatie inhoudt; dat evenwel de Raad van State niet in de plaats van de vergunningverlenende overheid vermag te oordelen of de exploitatie waarvoor een vergunning wordt aangevraagd een onaanvaardbare hinder zou teweegbrengen; dat hij alleen vermag na te gaan of die appreciatie niet kennelijk onredelijk is; dat te dezen de door de verwerende partij gedane beoordeling niet als kennelijk onredelijk kan worden aangemerkt;

4. Overwegende dat het eerste middel niet gegrond is; dat aangezien het onderzoek in het auditoraatsverslag is beperkt gebleven tot het eerste middel, het past dat de zaak verder wordt onderzocht,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De debatten worden heropend.

Artikel 2.

Het door de Auditeur-generaal aan te stellen lid van het Auditoraat wordt ermede belast het onderzoek van de zaak volledig af te doen.

Artikel 3.

De kosten worden in beraad gehouden.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op elf december 1900 zevenennegentig, door de VIIe kamer, die was samengesteld uit :

Mevr.	M.-R. BRACKE,	kamervoorzitter,
de HH.	D. VERBIEST,	staatsraad,
	R. STEVENS,	staatsraad,
Mevr.	V. WAUTERS,	griffier.

De griffier, **De voorzitter,**

V. WAUTERS. **M.-R. BRACKE.**